

poput svakog „normalnog“ sunarodnjaka. Po ljudskog logici zaslužila je kamenovanje. Tim više što je u sve to stavlja Boga da bi prikrala svoj nemoral. Josip si je dao vremena i iz toga je proizlazila njegova krjepost skrivena u riječima: „Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga.“ On Mariju ne želi izvrgnuti sramoti i smrti. Pogotovo ne pred svojim sunarodnjacima jer je znao kakvi su. Umjesto agresije i ljutnje on promišlja o problemu i prihvata biti Isusov pocrk, ali tek kad mu se Bog objavio u snu. Ako je to Božje djelo, Bog će se za to pobrinuti. Vjernost i ljubav prema Bogu učinili su od Josipa brižnog čuvara, skrbnika i oca najsvetije obitelji.

Što mi kao vjernici možemo naučiti od ovoga sveca pravednika? Papa Franjo je u najbolje vrijeme odlučio baš ovu godinu slaviti kao godinu svetoga Josipa. Možda nismo svjesni svih briga i problema, ali prolazimo tešku krizu i na duhovnom i na fizičkom planu. Muči nas neizvjesnost oko

trajanja aktualne pandemije, nesanica jer ne možemo mirno spavati nakon ožujskog, a potom i prosinačkog potresa, prevlast svjetovnog nad duhovnim i sl. Ukratko, strah i neizvjesnost stalno su tu i postali su egzistencijalni dio nas samih, naših obitelji i naših zajednica. I sveta Obitelj je prošla mnoge strašne stvari. Gdje je u svemu tome Bog? Pitanje je kako bi to završilo da se Bog nije pobrinuo da Mariji i Isusu podari oslonac zaštite i spaša u osobi Josipa.

Neka nas sveti Josip nauči pošteno raditi i zaradivati za svakodnevni kruh, kako se brinuti za svoju obitelj i kako Božje inicijative i planove stavljati ispred svojih često nepotrebnih očekivanja i traženja. Sveti Josip primjer je istinskog vjernika koji sve stavlja u ruke Božje i dopušta Bogu da vodi njegov život. On je taj ljubljeni otac, otac pun nježnosti, poslušni otac koji prihvata, otac kojeg resi kreativna hrabrost, marljivost. On je paradaigma čovjeka vjernika koji prolazi nezapaženo, čovjak svakodnevne prisutnosti i čovjak povučen u skrovitost, ali ne kako bi pobegao od problema i zla u svijetu, nego kako bi se u tišini sobe i miru našao u suradnji sa svojim Bogom. Neka nam svima na srcu budu ove Josipove krjeposti: skromnost, samozatajnost, radišnost, brižnost, pravednost i hrabrost. Sve one dolaze iz susreta i pouzdanja u Boga. Ako smo u ovo teško vrijeme i izgubili životni smisao, one će nam pomoći da se vratimo našem izvoru smisla života, a to je Bog. Poput svetog Josipa, kad smo u nekoj dilemi, krizi ili problemu, „usnimo“ u Boga i dopustimo mu da nam progovori. Uvijek iznova treba osluškivati tih Božji glas u nama, a prepoznat ćemo ga po tome što od nas traži osobni odgovor, odgovor koji je među mnogim ponuđenim možda najmanje atraktivan i isplativ i, zacijelo, najteži. Bog i nama, kao i Josipu kaže: „Ne boj se! Preuzmi rizik saveza sa mnom. Neću te ostaviti.“

Što smo naučili u pandemiji koronavirusa?

fra Valentino Radaš

Posljedice koronavirusa, direktno ili indirektno, svi osjećamo. Ljudi su prestrašeni. Strah ne zaobilazi ni vjernike pa su se našli u iskušenjima. Svećenici i vjernici stoje pred velikim izazovima, trude se prilagoditi situaciji ne zapostavljajući svoju duhovnu dimenziju. U pitanje je, u vremenu trajanja pandemije koronavirusa, došla i autonomija Crkve u odnosu na državu. I državi i Crkvi dobro građana je na prvom mjestu. Svakako, djelovanje Crkve u vrijeme pandemije treba biti još revnije.

Papa Franjo govori o tome kako koronavirus nije jedini virus koji nas je zahvatio. Postoje, naime, raširene bolesti društva koje je moguće nadvladati gradeći zajedništvo, prihvatajući one najmanje i vrednujući ih kao najveće. Važno je, dakle, poštivati dostojanstvo svakoga čovjeka koji je stvoren na sliku i priliku Božju. Iznad svega, potrebno

je osloniti svoj život na čvrsti temelj koji ostaje nepoljulan u vrijeme životnih oluja. Taj temelj je Isus Krist koji nam daje životnu sigurnost i nadu.

Pandemija koronavirusa nije otkrila samo ono što je negativno, nego i ono što je pozitivno. Prije svega možemo uočiti kako smo, pogodjeni pandemijom, osjetili svoju nemoć. Shvatili smo da ne možemo sami ići naprijed, nego nam je potreban i drugi čovjek; potrebeni su nam zajedništvo i bratstvo kako bismo bili jači u kriznim situacijama. Dakle, nije teško shvatiti da smo svi zajedno povezani i ovisni jedni o drugima. Na poseban način potrebno je darovati svoju blizinu onima koji su najviše pogodjeni pandemijom. Iz krize ne izlazimo isti, nego nas

ona mijenja, ili smo lošiji ili smo bolji. U životu postoje velike vrijednosti. No ako te vrijednosti ostaju samo teoretske vrijednosti, ne koriste nam mnogo za život. Potrebno je, naime, velike životne vrijednosti aktualizirati u danom životnom trenutku. Nismo pozvani sjediti skrštenih ruku i oplakivati žrtve koronavirusa, nego smo pozvani iskazati djelotvornu kršćansku ljubav prema najugroženijoj braći i sestrama.

Možemo primjetiti tolike ljudi koji se nesobično daruju potrebnima; čak su i do kraja spremni žrtvovati svoj život za druge. Trebali bismo biti potaknuti takvim primjerima da pojačamo naše napore u brzi za žive i to ne samo prema onima koji su kršćani, nego prema svakom čovjeku.

Pandemija koronavirusa ne može nas razriješiti naših dužnosti koje pandemija pretvara u križeve, na kojima moramo biti spremni darovati svoj život. Trebamo tražiti načine kako ljubiti bližnje pa i na vlastitu "štetu". Najbolji primjer nam je ostavio Isus Krist, Sin Božji koji je darovao svoj život za nas te nam poručio, riječima i primjerom, da nema veće ljubavi od one kad netko položi život svoj za druge.

Svjedoci smo kako je u jednom razdoblju pandemije vjernički život bio jako težak i neobičan. To se na osobit način očitovalo kad su crkve bile zatvorene. Međutim, mnogi svećenici su bili domišljati te su uspjeli slaviti euharistiju u nazočnosti vjernika, ne kršeći epidemiološke mjere. Također se razvila digitalna evangelizacija. Neki su otvorili, a neki poboljšali stranice župe, YouTube kanale, stranice na društvenim mrežama itd. Sve su te inicijative, dakako, korisne za vjernike.

Tijekom povijesti kad se hrvatski narod nalazio pred opasnim prijetnjama, hrvatski su vjernici intenzivnije molili. Tako smo i danas, pred opasnošću pandemije, pozvani na molitvu. Molitva je sastavni dio vjerničkog

života. Ona je vrlo učinkovita i za nju nema ograničenja. Sigurni smo da Bog čuje naše vapaje i da će nas milostivo uslišiti.

U ovom vremenu pandemije trebali bismo na poseban način intenzivnije moliti za bolesnike zahvaćene koronavirusom te za liječnike i zdravstvene djelatnike koji se brinu za oboljele od virusa. Također, potrebno je više moliti za obitelji i za članove obitelji koji su odvojeni od svojih najmilijih kako bismo na novi način otkrili vrijednost svojih najbližih. Trebamo, naime, obnoviti osobnu i obiteljsku molitvu kako bismo iz ove pandemije izašli zreliji i jači u vjeri. Potrebno je ponovno otkriti bogatstvo i ljepotu zajedničke obiteljske molitve. Na taj način obitelji postaju kućne Crkve. Poznato nam je da je posebno djelotvorna molitva Gospine krunice po kojoj su se tijekom povijesti događala velika čudesna, otklanajući svakovrsne prijetnje i opasnosti. Ta molitva s Blaženom Djenicom Marijom na osobit način preporuča se moliti u vremenu širenja bolesti.

Uz molitvu, pozvani smo i na čitanje i osluškivanje Svetog pisma. Bog nam, naime, govori po svojoj riječi. Razmatrajući Božju riječ, roditelji mogu svojoj djeci uputiti pouku te se prisjetiti onih obiteljskih trenutaka kad im je Bog iskazao posebnu milost i blizinu. Bog nas najbolje poznaje, stoga mu je potrebno otvoriti svoje srce kako bi nas po svom Duhu prosvjetljivao i vodio u molitvi i djelovanju. Potrebno se predati Bogu, vjerujući da će sve izvesti na dobro jer On je gospodar vremena, povijesti i vječnosti.

Kao kršćani ne smijemo zaboraviti misliti na vječnost. Pozvani smo poput prvih kršćana na požrtvovan život i služenje drugima. Snaga za takav život crpi se iz žive nade koja seže onkraj groba. Potrebno je zadržati perspektivu koju otvara vjera u Boga, ljubiti bližnje i ne zaboraviti na vječnost. To je način na koji se možemo snaći u vremenu pandemije koronavirusa.

